Elektronicznie podpisany przez:
Alicja Śrubkowska
dnia 30 października 2025 r.

Uchwała Nr 099/g248/K/III/25

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku

z dnia 30 października 2025 r.

Działając na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 89 ust.1 pkt 2 oraz art. 91 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Morzeszczyn o wydanie opinii o możliwości spłaty przez gminę kredytu długoterminowego do wysokości 2.500.000,00 zł,

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w osobach:

1. Alicja Śrubkowska - przewodnicząca
2. Małgorzata Kopowicz - członek
3. Anna Sobczuk-Jodłowska - członek

uznaje, że gmina Morzeszczyn posiada możliwość spłaty kredytu długoterminowego do wysokości 2.500.000,00 zł.

UZASADNIENIE

W dniu 14 października 2025 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku wpłynął wniosek Wójta Gminy Morzeszczyn z dnia 14 października 2025 roku, w którym zwrócił się z prośbą o wydanie opinii o możliwości spłaty przez gminę Morzeszczyn kredytu długoterminowego.

Skład Orzekający uznał, że Wójt Gminy podejmując działania związane z zaciągnięciem ww. kredytu działa na podstawie uchwały nr XVI/77/2025 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 8 października 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu długoterminowego.

Na mocy tej uchwały postanowiono zaciągnąć w 2025 roku kredyt długoterminowy do wysokości 2.500.000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 1.290.000,00 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych kredytów w wysokości 1.210.000,00 zł. Spłata kredytu nastąpi w latach 2030-2034, a źródłem spłaty ww. kredytu będą dochody własne gminy Morzeszczyn w latach 2030-2034 z podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego.

Na podstawie dokumentów będących w posiadaniu tut. Izby Skład Orzekający ustalił, że kwota wnioskowanego kredytu została ujęta w przychodach budżetu w uchwale nr IX/40/2024 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Morzeszczyn na 2025 rok, a jego spłaty zostały uwzględnione w wieloletniej prognozie finansowej, jako rozchody budżetu w latach 2030- 2034, co wynika z uchwały nr IX/39/2024 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morzeszczyn na lata 2025-2035, zmienionej m. in. uchwałą nr XVI/76/2025 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 8 października 2025 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morzeszczyn na lata 2025-2035.

Po dokonaniu analizy sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec III kwartału 2025 roku, Skład Orzekający stwierdził, że na gminie Morzeszczyn na dzień 30 września 2025 roku ciążyły zobowiązania w łącznej wysokości 11.612.284,20 zł.

W związku z powyższym, po zaciągnięciu przez gminę wnioskowanego kredytu w wysokości 2.500.000,00 zł ujętego w wieloletniej prognozie finansowej oraz po dokonaniu spłat już zaciągniętych zobowiązań, kwota długu na koniec 2025 r. będzie wynosiła 13.579.566,57 zł, co stanowi 40,61% planowanych na ten rok dochodów.

Skład Orzekający stwierdza, że planowane roczne wskaźniki spłaty zadłużenia w kolejnych latach będą wynosiły:

- **w roku 2025 - 9,39%,**
- w roku 2026 - 8,00%,
- w roku 2027 - 7,43%,
- w roku 2028 - 7,77%,
- w roku 2029 - 7,75%,
- w roku 2030 - 7,78%,
- w roku 2031 - 7,31%
- w roku 2032 - 7,57%,
- w roku 2033 - 5,11%,
- w roku 2034 - 4,84%.

Biorąc pod uwagę ciążące na gminie zobowiązania, po uzyskaniu w roku 2025 wnioskowanego kredytu oraz opierając się na podjętej przez Radę Gminy Morzeszczyn wieloletniej prognozie finansowej, Skład Orzekający stwierdził, że dopuszczalne limity spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczone w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy (poz. 8.3.1 wpf) będą wynosiły:

- **w roku 2025 - 7,18%,**
- w roku 2026 - 8,80%,
- w roku 2027 - 8,82%,
- w roku 2028 - 8,52%,
- w roku 2029 - 8,29%,
- w roku 2030 - 8,44%,
- w roku 2031 - 8,58%,
- w roku 2032 - 10,21%,
- w roku 2033 - 11,19%,
- w roku 2034 - 11,38%.

Z powyższych danych wynika, że w roku 2025 nie zostanie zachowana relacja wynikająca z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, bowiem relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa we wskazanym przepisie (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu

ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) wynosi **9,39%**, natomiast dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności w ww. wzorze, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy wynosi **7,18%**.

Podkreślić przy tym należy, że wymienione wyżej wielkości relacji, określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych, ustalone zostały w oparciu o dane wynikające z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej gminy Morzeszczyn na lata 2025-2035, przy założeniu pełnej realizacji dochodów, w tym dochodów bieżących oraz utrzymania planowanego poziomu wydatków, w tym wydatków bieżących, a także przy założeniu osiągnięcia planowanych nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Skład Orzekający wskazuje, że w myśl przepisu art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych: *Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:*

1) *spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, w tym odsetkami od kredytów i pożyczek,*
2) *wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań wynikających z papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90, w tym odsetkami i dyskontem od tych papierów,*
3) *spłat rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, innych niż określone w pkt 1, z wyłączeniem rat zobowiązań określonych w art. 91 ust. 3 pkt 1, wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, innych niż określone w pkt 1,*
4) *potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji*

- do planowanych dochodów bieżących budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, obliczoną według wzoru (...).

Jednakże zgodnie z brzmieniem art. 296c ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że w latach 2024-2029 relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 243 ust.1 tejże ustawy może nie być zachowana, jeżeli prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust.2 pkt. 4-8 nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

Na podstawie wielkości wykazanych w uchwale Rady Gminy Morzeszczyn w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Skład Orzekający ustalił, że relacja prognozowanej łącznej kwoty

długu do prognozowanych dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego wyniesie w 2025 r. 62,70%. Zatem prognozowana łączna kwota długu na koniec 2025 r. nie przekroczy 100% wskazanych wartości budżetowych, co spełnia wymogi wynikające z przywołanego przepisu art. 296c ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający dokonał także analizy poziomu zadłużenia gminy w stosunku do planowanych dochodów ogółem w roku 2026 stwierdzając, że wynosi on 43,48%, i w kolejnych latach objętych wieloletnią prognozą finansową relacja ta stopniowo zmniejsza się aż do całkowitej spłaty zobowiązań gminy w roku 2035.

Na podstawie powyższych danych Skład Orzekający tut. Izby stwierdził, że w latach: 2026-2034 jednostka spełnia relację z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zaś wartości zadłużenia gminy w stosunku do dochodów ogółem wykazują tendencję malejącą. Natomiast w 2025 roku relacja z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest warunkowo niespełniona w związku z regulacjami wynikającymi z wyżej przywołanego przepisu art. 296c ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Mając na względzie powyższe okoliczności, Skład Orzekający uznał, że zaciągnięcie przedmiotowego kredytu, a także niezachowanie w 2025 r. ww. relacji, nie zagrozi realizacji zadań publicznych przez gminę Morzeszczyn, pod warunkiem: osiągnięcia prognozowanych dochodów budżetu - zarówno w bieżącym roku budżetowym 2025, jak i pozostałych latach objętych wieloletnią prognozą finansową, utrzymania planowanego poziomu wydatków (w szczególności wydatków bieżących, w tym na obsługę długu), a także przy założeniu osiągnięcia zakładanych w latach 2025-2035 nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi. Analiza przedstawionych danych pozwala zatem na wydanie opinii, że gmina spełnia wymogi formalno-prawne określające możliwość spłaty ww. zobowiązania w zaplanowanym okresie.

Skład Orzekający wskazuje jednak na konieczność stałego monitorowania prognozowanych wielkości budżetowych, w szczególności dochodów i wydatków bieżących, a w razie potrzeby dokonywanie korekt tych wielkości, z zachowaniem zasady realizmu prognozowania. W przypadku nieosiągnięcia w danych latach zakładanych dochodów budżetu oraz znacznego wzrostu zadłużenia konieczna będzie weryfikacja przyszłych potrzeb finansowych jednostki, bądź terminów spłat zobowiązań tak, żeby zostały zachowane wymogi z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Niewielkie nawet odstępstwa od przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej założeń, mogą bowiem doprowadzić do naruszenia relacji wynikającej z przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Jednocześnie Skład Orzekający zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową gminy, a wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę przedmiotowego zobowiązania w latach 2030-2034), określone w wieloletniej prognozie finansowej gminy Morzeszczyn stosownie do wymogów wynikających z art. 243 ustawy o finansach publicznych ustalane są na podstawie prognoz finansowych i są wartościami szacowanymi. W przypadku wystąpienia nowych, nieprzewidzianych

okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa gminy Morzeszczyn może ulec zmianie.

Mając na uwadze powyższe Skład Orzekający zwraca uwagę na konieczność optymalnego zarządzania długiem gminy, gdyż zaciągane zobowiązania i ich spłata nie mogą zagrażać realizacji zadań publicznych.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Alicja Śrubkowska

Przewodnicząca Składu Orzekającego